

Žarko Kujundžiski

Spectator

TLUMACZENIE NA JĘZYK POLSKI

ZOFIA DEMBOWSKA I GABRIELA ŁUKOWSKA

POD REDAKCJĄ

MAGDALENY BŁASZAK I OLIVERY JOVESKIEJ

Uniwersytet Śląski

Katowice 2012

© Copyright by Uniwersytet Śląski w Katowicach

Wszelkie prawa zastrzeżone

Projekt okładki

Karolina Kindler-Skowronek

Tytuł oryginału

Жарко Кујунџиски, Спецтатор, Скопје 2003

Tłumaczenie

Zofia Dembowska, Gabriela Łukowska

Redakcja

Magdalena Błaszak, Olivera Joveska

Publikacja sfinansowana ze środków
UNIwersytetu ŚLĄskiego w Katowicach

ISBN 978-83-7164-734-5

DRUK:

DRUKARNIA PROGRESS

41-218 SOSNOWIEC; UL. H. DOBRZAŃSKIEGO 99A

TEL. 32 292 09 19

WWW.PROGRESS-DRUK.PL

OD REDAKCJI

Spectator to macedońska powieść młodego pisarza, Žarka Kujundžiskiego, przetłumaczona na język polski przez studentki Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego – Zofię Dembowską i Gabrielę Łukowską.

Žarko Kujundžiski urodził się 19 maja 1980 r. w Skopje. Ukończył studia filologiczne na Uniwersytecie im. Cyryla i Metodego. W swojej karierze zawodowej dał się poznać jako krytyk filmowy, współpracował z wieloma dziennikami i czasopismami zarówno w Macedonii jak i za granicą. Za swoją twórczość otrzymał wiele nagród, m.in. nagrodę *13 Ноември* w 2003 r. i *Бели мугри* w 2010 r.

Opublikował powieści: *Spectator* (2003), *Америка* (2006), *Најдено-загубено* (2008), zbiór dramatów *Ендрју, љубов и други непогоди* (2004) oraz tom poezji *Мојата Сузан повторно девојка* (2011). Dał się poznać także jako tłumacz, publikując przekład powieści *Појадок кај Тифани* (2006) oraz scenariusz filmowy *Евтини приказни* (2008). W swoich dziełach najczęściej opisuje stosunki międzyludzkie panujące we współczesnym świecie.

Od 1997 roku aktywnie publikuje recenzje, eseje, felietony związane z tematyką literacką, filmową czy kulturalną w wielu macedońskich dziennikach i czasopismach.

Opowiadania i eseje Žarka Kujundžiskiego zostały przetłumaczone na kilka języków i zawarte w licznych antologiach nie tylko w Macedonii, lecz także w Chorwacji, Słowenii, na Ukrainie, w Serbii, w Bułgarii oraz w Stanach Zjednoczonych.

Žarko Kujundžiski aktywnie uczestniczy w organizacji licznych wydarzeń kulturalnych w Macedonii. Obecnie pracuje w redakcji wydawnictwa *Антолог* w Skopje.

Powieść *Spectator* jest jedyną debiutancką powieścią w literaturze macedońskiej, która doczekała się aż pięciu wydań (pierwsze w 2003 r.). Została także w 2011 r. przetłumaczona i opublikowana w języku angielskim.

Studentki podjęły się przetłumaczenia *Spectatora*, ze względu na bardzo pozytywne recenzje, jakie powieść ta otrzymała w Macedonii oraz ogromną popularność, jaką się cieszy w tym kraju. Bardzo interesująca jest forma utworu, którą czytelnik sam może określić czy wykreować. *Spectator* może być określany mianem *powieści procesualnej* w rozwoju, otwartej i nieostatecznej. Jest powieścią o życiu, które może się nieustannie zmieniać. Wierzymy, że jej przekład sprowokuje polskich czytelników do przyjęcia aktywnej postawy i pozwoli na inspirujące spotkania z literaturą macedońską.

Magdalena Błaszak

Olivera Joveska

*Ten Drugi jest tym, który zna tajemnicę, jakie są nasze oczy i dłonie... Moja gestykulacja jest
lepiej widziana i poznana przez tego Drugiego niż przeze mnie.*

Jacques Derrida

*Przyleciał motyl
i odleciał z ogrodu
z drugim motylem.*

Kobayashi Issa